

РЕШЕНИЯ

РЕШЕНИЕ (ОВППС) 2015/2096 НА СЪВЕТА

от 16 ноември 2015 година

относно позицията на Европейския съюз във връзка с Осмата конференция за преглед на Конвенцията за забрана на разработването, производството и натрупването на запаси от бактериологични (биологични) и токсични оръжия и за тяхното унищожаване (КБТО)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 29 от него,

като има предвид, че:

- (1) На 12 декември 2003 г. Европейският съвет прие Стратегия на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение, която е насочена, наред с другото, към укрепване на Конвенцията за забрана на разработването, производството и натрупването на запаси от бактериологични (биологични) и токсични оръжия и за тяхното унищожаване („КБТО“), продължаване на обсъжданията относно проверката на КБТО, оказване на подкрепа за всеобщото прилагане на КБТО и нейното прилагане на национално равнище, включително със средствата на законодателството в наказателната област, както и подобряване на нейното спазване.
- (2) На 28 април 2004 г. Съветът за сигурност на Организацията на обединените нации („ССООН“) единодушно прие Резолюция 1540 (2004), в която разпространението на оръжия за масово унищожение и начините за доставянето им се определят като заплаха за международния мир и сигурност. Изпълнението на разпоредбите на посочената резолюция допринася за прилагането на КБТО.
- (3) На 26 август 1988 г. ССОООН прие Резолюция 620 (1988), в която, наред с другото, генералният секретар се насърчава да извършва незабавни разследвания при наличие на твърдения за евентуална употреба на химически и бактериологични (биологични) или токсични оръжия, която е в нарушение на Протокола за забрана на употребата по време на война на задушливи, отровни и други газове и на бактериологически методи на война („Женевския протокол от 1925 г.“). На 20 септември 2006 г. Общото събрание прие Глобалната стратегия на ООН за борба с тероризма, приложена към Резолюция 60/288 от 8 септември 2006 г., съгласно която държавите-членки на Организацията на обединените нации („ООН“) насърчават генералния секретар да актуализира регистъра на експерти и лаборатории, както и техническите насоки и процедури, с които разполага, с оглед на своевременното и ефикасно разследване на предполагаема употреба.
- (4) На 27 февруари 2006 г. Съветът прие Съвместно действие 2006/184/ОВППС ⁽¹⁾ във връзка с КБТО, което цели да бъде утвърден всеобщият характер на КБТО и да се окаже подкрепа за прилагането ѝ от държавите — страни по КБТО, с оглед да се гарантира, че те транспонират международните задължения по КБТО в националното си законодателство и административни мерки.
- (5) Наред със Съвместното действие 2006/184/ОВППС Европейският съюз прие План за действие относно биологичното и токсичното оръжие ⁽²⁾, съгласно който държавите-членки, се ангажираха да предават всяка година през април на ООН декларации относно мерките за изграждане на доверие („МИД“), а на генералния секретар на ООН — списъци със съответните експерти и лаборатории с цел улесняване на евентуални разследвания на предполагаема употреба на химически и биологични оръжия.
- (6) На 20 март 2006 г. Съветът прие Обща позиция 2006/242/ОВППС ⁽³⁾ относно Шестата конференция за преглед на КБТО.

⁽¹⁾ Съвместно действие 2006/184/ОВППС на Съвета от 27 февруари 2006 г. за подкрепа на Конвенцията по биологичното и токсичното оръжие, в рамките на стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожаване (ОВ L 65, 7.3.2006 г., стр. 51).

⁽²⁾ ОВ С 57, 9.3.2006 г., стр. 1.

⁽³⁾ Обща позиция 2006/242/ОВППС на Съвета от 20 март 2006 г. относно Конференцията през 2006 година за преразглеждане на Конвенцията за биологично и токсично оръжие (КБТО) (ОВ L 88, 25.3.2006 г., стр. 65).

- (7) На 10 ноември 2008 г. Съветът прие Съвместно действие 2008/858/ОВППС ⁽¹⁾ във връзка с КБТО, което цели да се утвърди всеобщият характер на КБТО, да се предостави подкрепа за прилагането ѝ от държавите — страни по КБТО, да се стимулира представянето на декларации от тези държави относно МИД, както и да се окаже съдействие за междусесийния процес на КБТО.
- (8) На 18 юли 2011 г. Съветът прие Решение 2011/429/ОВППС ⁽²⁾ относно позицията на Съюза във връзка със Седмата конференция за преглед на КБТО.
- (9) На Седмата конференция за преглед на КБТО беше взето решение мандатът на звеното за подпомагане на прилагането на КБТО (ЗПП) да бъде удължен с още пет години (2012—2016 г.), а обхватът на задачите му да бъде разширен, за да включи изпълнението на решението за създаване и администриране на базата данни за искания и предложения за помощ и улесняването на свързания с това обмен на информация между държавите — страни по КБТО, както и подкрепата по целесъобразност за изпълнението от тези държави на решенията и препоръките на Седмата конференция за преглед.
- (10) Седмата конференция за преглед реши Осмата конференция да се проведе в Женева не по-късно от 2016 г. и да направи преглед на действието на КБТО, като наред с другото вземе предвид:
- новите достижения в науката и технологиите, които имат отношение към КБТО;
 - напредъка, постигнат от държавите — страни по КБТО, в изпълнението на задълженията по КБТО;
 - напредъка в изпълнението на решенията и препоръките, съгласувани по време на Седмата конференция за преглед.
- (11) На 23 юли 2012 г. Съветът прие Решение 2012/421/ОВППС ⁽³⁾ във връзка с КБТО, което цели да се утвърди всеобщият характер на КБТО, да се предостави подкрепа за прилагането ѝ от държавите — страни по КБТО, да се стимулира представянето на декларации от тези държави относно МИД, както и да се окаже съдействие за междусесийния процес на КБТО.
- (12) Предвид предстоящата конференция за преглед на КБТО, която ще се проведе между ноември и декември 2016 г., е необходимо да се актуализира позицията на Съюза,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

При подготовката и по време на Осмата конференция за преглед на КБТО за забрана на разработването, производството и натрупването на запаси от бактериологични (биологични) и токсични оръжия и за тяхното унищожаване („КБТО“) Съюзът ще работи по-конкретно за това държавите — страни по КБТО, да разгледат следните приоритети:

- изграждане и поддържане на доверието в спазването на КБТО посредством набор от конкретни мерки, посочени в настоящото решение;
- подкрепа за прилагането на КБТО в национален мащаб, включително чрез по-тясно сътрудничество със заинтересовани страни от неправителствения сектор;
- подкрепа за механизма на генералния секретар на ООН за разследване на предполагаема употреба на биологични оръжия и агенти чрез по-нататъшното разработване на оперативните му възможности като средство да бъде засилено действието на членове VI и VIII от КБТО; както и
- насърчаване на всеобщото прилагане на КБТО.

⁽¹⁾ Съвместно действие 2008/858/ОВППС на Съвета от 10 ноември 2008 г. в подкрепа на Конвенцията за биологично и токсично оръжие, в рамките на изпълнението на Стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение (ОВ L 302, 13.11.2008 г., стр. 29).

⁽²⁾ Решение 2011/429/ОВППС на Съвета от 18 юли 2011 г. относно позицията на Европейския съюз във връзка със Седмата конференция за преглед на държавите — страни по Конвенцията за забрана на разработването, производството и натрупването на запаси от бактериологични (биологични) и токсични оръжия и за тяхното унищожаване (КБТО) (ОВ L 188, 19.7.2011 г., стр. 42).

⁽³⁾ Решение 2012/421/ОВППС на Съвета от 23 юли 2012 г. за подкрепа на Конвенцията за биологични и токсични оръжия, в рамките на стратегията на ЕС срещу разпространението на оръжия за масово унищожение (ОВ L 196, 24.7.2012 г., стр. 61).

Целта на Съюза е да се направи преглед на действието на КБТО и на междусесийния процес в периода 2012—2015 г., да се насърчат конкретни дейности да се проучат възможностите за по-нататъшното ѝ укрепване. Във връзка с това Съюзът представя конкретни предложения на Осмата конференция за преглед през 2016 г. с оглед на приемането им от тази конференция.

Член 2

С оглед на целите, посочени в член 1, Съюзът:

- a) оказва съдействие за извършването на пълен преглед на действието на КБТО по време на Осмата конференция за преглед, включително на изпълнението на поетите съгласно КБТО ангажименти на държавите — страни по КБТО, както и на протичането на междусесийната програма за 2012—2015 г. и резултатите от нея;
- b) подкрепя нова работна програма по същество, която позволява да се преодолеят ограниченията на предходните междусесийни програми, в периода между Осмата и Деветата конференция за преглед, чрез приемане на засилени процедури за по-нататъшен напредък по тази работна програма с оглед повишаване на ефективността на КБТО;
- v) подкрепя организирането на Девета конференция за преглед на КБТО, която да се състои не по-късно от 2021 г.;
- г) изгражда консенсус с цел успешно приключване на Осмата конференция за преглед въз основа на рамката, установена от предходните конференции, и утвърждава наред с другото следните основни аспекти:
 - i) макар да отчита отсъствието на този етап на консенсус относно проверките, който представлява съществен елемент на един цялостен и ефективен режим на разоръжаване и неразпространение, Съюзът работи за определяне на възможни варианти с приложение в новата междусесийна програма и периода след това, които могат да допринесат за повишаване на доверието в спазването на КБТО и за ефективното осъществяване на нейния предмет и цел; държавите — страни по КБТО, следва да могат да докажат нейното спазване наред с другото чрез интерактивен обмен на информация (като например задължителни или доброволни декларации) и повишена прозрачност по отношение на способностите, действията и дейностите си, включително доброволни и други предприети на място мерки, както е договорено; тази дейност се основава на предложенията, направени в рамките на междусесийната програма 2012—2015 г., както и на резултатите от нея;
 - ii) оказването на съдействие и укрепването при необходимост на мерките за прилагане на национално равнище, включително законодателството в административната, съдебната и наказателната област, както и осъществяването на контрол върху патогенните микроорганизми и токсини в рамките на КБТО; могат да бъдат обмислени по-нататъшни действия и да бъдат взети решения относно начините и средствата за по-активно прилагане на КБТО на национално равнище: дейности по места и работа със заинтересованите страни от неправителствения сектор в национален, регионален и световен мащаб във връзка с ролята им за утвърждаване на целите на КБТО и нейното прилагане; постоянна подкрепа за приемане на подходящи стандарти за мерките за биологична безопасност и биологична сигурност; повишаване на осведомеността сред съответните професионални общности в частния и публичния сектор; програми за образование и обучение за лицата, на които е предоставен достъп до биологични агенти и токсини от обхвата на КБТО; утвърждаване на култура на отговорност сред професионалистите на национално равнище в съответните области и доброволното разработване, приемане и публикуване на кодекси на поведение; утвърждаване на спазването на задълженията по Резолюция № 1540 (2004) и Резолюция № 1673 (2006) на ССООН, когато е необходимо с цел да се премахне рискът от придобиване или използване на биологични или токсични оръжия за терористични цели, включително рискът от достъп на недържавни участници до материали, оборудване и знания, които могат да се използват за разработването и производството на биологични и токсични оръжия;
 - iii) присъединяването на всички държави към КБТО, включително отправянето на призив към всички държави, които не са страни по КБТО, да се присъединят към нея без отлагане и да се ангажират правно с разоръжаването и неразпространението на биологични и токсични оръжия; до присъединяването на тези държави към КБТО те да бъдат насърчавани да участват като наблюдатели в срещите на държавите — страни по КБТО, и да прилагат на доброволна основа нейните разпоредби; и да се препоръча приемането на план за действие относно всеобщото прилагане на КБТО, който да се координира от ЗПП и да се оценява на специални сесии по време на заседанията в междусесийния период;
 - iv) дейностите с цел забрана на биологичните и токсичните оръжия да се обявят за универсално обвързващо правило на международното право, включително чрез всеобщото прилагане на КБТО;
 - v) усилията за повишаване на прозрачността и изграждане на доверие в спазването на КБТО, включително чрез необходими и осъществими изменения на действащите мерки за изграждане на доверие (МИД); Съюзът желае да работи за укрепването на МИД чрез определяне на мерки, които ще повишат пряката им насоченост към основните цели — прозрачността и избягването на подозрения и опасения; продължава да подкрепя доброволния

процес на партньорски преглед в качеството му на ценно средство за повишаване на прозрачността между държавите — страни по КБТО, като по този начин се укрепва доверието в нейното спазване и се подобрява прилагането ѝ на национално равнище чрез обмена на най-добри практики, повишаването на осведомеността на заинтересованите страни относно изискванията по спазването и активизирането на международното сътрудничество в тази област;

- vi) повишаването на оперативните възможности на механизма на генералния секретар на ООН за разследване на предполагаема употреба на химически и биологични оръжия, включително чрез увеличаване на броя на обучените експерти, обученията и провеждането на симулационни и полеви учения. Дейностите, извършвани отделно, могат да спомогнат допълнително за засилване на действието на член VI от КБТО и косвено — на член VII;
- vii) вземането на решения за оказване на помощ и координация в контекста на член VII от КБТО със съответните организации при отправено искане от държава — страна по КБТО, в случай на предполагаема употреба на биологични или токсични оръжия, включително подобряването на националните способности за наблюдение, откриване и диагностика на заболявания, както и на системите за обществено здравеопазване, които се намират на първа линия на защита;
- viii) повишаването на прозрачността за сътрудничеството и подпомагането, свързани с член X от КБТО, и отчитането на мандата, работата и експертния опит на други международни организации; Съюзът ще продължи да подкрепя конкретното прилагане на член X от КБТО чрез различните си програми за подпомагане и желае да продължи да работи за изграждане на общо разбиране, което представлява основата за ефективни действия в интерес на сътрудничеството за мирни цели в рамките на КБТО; могат да бъдат обмислени по-нататъшни действия и да бъдат взети решения за засилване на сътрудничеството, подпомагането и обмена в областта на биологичните науки и технологии за мирни цели в международен мащаб, както и за поощряване на изграждането на капацитет в областта на наблюдението, откриването, диагностиката и овладяването на инфекциозните болести; Съюзът ще продължи да подкрепя функционирането на наличната база данни за сътрудничеството и подпомагането и при необходимост да търси начини да бъде направена тя по-полезна; следва да бъдат подкрепяни, наред с другото, програмите за глобално партньорство на страните от Г-7, съответните програми на Съюза и целите на световната програма за сигурност на общественото здраве, които допринасят за прилагането на Международния санитарен правилник и за разоръжаването, контрола и сигурността на чувствителни материали, съоръжения и експертен опит, според случая;
- ix) подкрепя за извършването на по-чести и по-целенасочени оценки на достиженията на науката и технологиите, които могат да имат отражение върху КБТО; това може да включва откриването на постоянна консултативна длъжност в областта на науката и технологиите в рамките на ЗПП и по-съдържателен процес на преглед като централен елемент на новата междусесийна работна програма, който да обхваща събития и дейности, провеждани по по-интегриран и координиран начин от международните академии и държавите — страни по КБТО.

Член 3

С цел да се подобри спазването на КБТО Съюзът съдейства за повишаване на целесъобразността и изчерпателността на формулярите за мерки за изграждане на доверие (МИД) чрез:

- a) преглед на ежегодните МИД, представени като редовна национална декларация относно прилагането и спазването на КБТО, и по-нататъшното им разработване с тази цел;
- б) свеждане до минимум на евентуални сложни елементи във формулярите за МИД и отстраняване на евентуални двусмислия;
- в) подпомагане на ЗПП да играе по-съществена роля в подкрепа на националните точки за контакт при изготвянето на МИД чрез регионални семинари и обучения за подаване на МИД по електронен път;
- г) съдействие за подобряване на участието и качеството и всеобхватността на МИД чрез повишаване на функционалността на електронния инструмент за МИД и предоставянето на този инструмент, както и на наръчника за МИД, на уебсайта на КБТО на всички официални езици на ООН.

Член 4

В допълнение към целите, посочени в член 1, Съюзът съдейства за укрепването на ролята на ЗПП. По-конкретно Съюзът оказва подкрепа за:

- a) удължаване на мандата на ЗПП с още пет години;
- б) включване на допълнителни дейности в мандата на ЗПП в подкрепа на изпълнението на преработена и подсилена междусесийна работна програма съгласно посоченото в член 5 по-долу;

- в) разработване на по-ефективна система за преглед на достиженията на науката и технологиите и отражението им върху КБТО чрез създаване, наред с другото, на постоянна консултативна длъжност за връзка в областта на науката и технологиите в рамките на ЗПП;
- г) приемане на план за действие относно всеобщото прилагане на КБТО, който да бъде координиран от ЗПП;
- д) възлагане на ЗПП на роля в подкрепа на националните точки за контакт на държавите — страни по КБТО, при изготвянето и представянето на МИД съгласно посоченото в член 3;
- е) адекватно разширяване на сегашния персонал на ЗПП с оглед на новите цели и извършването на дейностите, посочени в настоящия член.

Член 5

С цел оказване на подкрепа за прегледа и укрепването на междусесийната програма Съюзът по-конкретно:

- а) подкрепя включването на следните теми в нова междусесийна програма или под формата на междусесийни теми, или чрез специални работни групи, или и по двата начина:
 - i) прилагане и спазване на КБТО на национално равнище;
 - ii) по-нататъшна работа по МИД в периода след Осмата конференцията за преглед;
 - iii) подпомагане и сътрудничество в рамките на член VII от КБТО;
 - iv) достижения в областта на науката и технологиите;
 - v) преглед на процедурата на консултативния комитет;
 - vi) всеобщо прилагане съгласно посоченото в член 6;
- б) подкрепя разработването на национални регулаторни рамки в областта на биологичната безопасност и биологичната сигурност; приемането и утвърждаването на подходящи стандарти за биологичната безопасност и биологичната сигурност, предназначени за лабораториите, може да способства в дългосрочен план за изпълнението от отделните държави — страни по КБТО, на задълженията по нея, макар тези стандарти по никакъв начин да не заменят режима за спазване; те могат също да се окажат полезно средство, наред с други мерки, с помощта на което да се доказва спазването на КБТО. Обсъждането на този въпрос, включително с представители на лаборатории, на асоциации в областта на биологичната безопасност и на сектора, може да е част от нова междусесийна работна програма;
- в) подкрепя провеждането на доброволни партньорски прегледи с участието на държави — страни по КБТО, в рамките на КБТО; целта на доброволния партньорски преглед е да се подобри прилагането на КБТО на национално равнище и да се представят уверения за нейното спазване чрез обмен на информация и повишена прозрачност по отношение например на способностите, действията и дейностите за прилагане на КБТО, както и на намеренията за нейното спазване;
- г) подкрепя засилването на правомощието, свързано с вземането на решения, в междусесийния процес чрез проучване на редица възможности като например ясно определени правомощия за вземане на решения в конкретни области на работа.

Член 6

С цел съдействие за всеобщото прилагане на КБТО Съюзът:

- а) подкрепя с конкретни стъпки и дейности приемането на план за действие относно всеобщото прилагане, координиран от ЗПП; планът за действие би могъл да включва прояви по места, съвместни демарши, превод на съответните документи, стимули, като обмен на информация относно предложения за съдействие; този план за действие ще бъде оценяван и при необходимост изменян на всяка среща на държавите — страни по КБТО;
- б) подкрепя организирането по време на междусесийния процес на специални сесии или срещи на работни групи, посветени на всеобщото прилагане на КБТО, с цел координиране на дейностите по места между различните участници и планиране на регионални инициативи.

Член 7

Съюзът подкрепя усилията за укрепване на механизма на генералния секретар на ООН за разследване на предполагаема употреба на химически и биологични оръжия, и по-специално за осигуряване на ефективността на разпоредбите на механизма и предприемане на практически действия с тази цел, като предоставяне на съдействие за програми за обучение, включително домакинство на учения, както и разработване на аналитична лабораторна система.

Член 8

Съюзът подкрепя усилията за засилване на действието на член VII от КБТО на Осмата конференция за преглед, като взема предвид полаганите в други направления усилия с цел да бъде изграден международен капацитет за реагиране на епидемии от инфекциозни болести.

Член 9

Действията, предприемани от Съюза за целите, посочени в настоящото решение, включват:

- а) предоставяне от Съюза и неговите държави-членки, въз основа на позицията, изложена в настоящото решение, на предложения за конкретни, практически и осъществими договорености за ефективно подобряване на прилагането на КБТО, които да бъдат разгледани от държавите — страни по КБТО, по време на Осмата конференция за преглед;
- б) когато е уместно, демарши от върховния представител или делегациите на Съюза;
- в) изявления на върховния представител или на делегацията на Съюза в ООН преди или по време на Осмата конференцията за преглед.

Член 10

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на 16 ноември 2015 година.

За Съвета
Председател
F. MOGHERINI